

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Загальноуніверситетські кафедри

Кафедра музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ

«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СЦЕНІЧНИЙ СПІВ

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	026 Сценічне мистецтво
освітня програма	Акторське мистецтво театру і кіно (ІІІ курс)

Розробник: Мусієнко Валентина Іванівна, доцент, кандидат педагогічних наук,
заслужений працівник культури України, кафедра музичного
виховання.

Викладачі: Мусієнко Валентина Іванівна, доцент, кандидат педагогічних наук,
заслужений працівник культури України, кафедра музичного виховання.

Завідувач кафедри
Кандидат педагогічних наук, доцент,
заслужений працівник
культури України

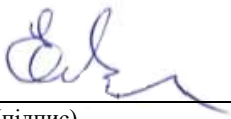

(підпис)

Валентина МУСІЄНКО

РПНД погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

Доктор мистецтва,
заслужений артист України

(підпис)

Євген ЛОКТІОНОВ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.____.20__ №____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.____.20__ №____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.____.20__ №____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,
Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.____.20__ №____
(підпис) (ПІ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання		
	денна	заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова		
Курс	III		
Семестр	5-6	-	-
Кількість кредитів	4		
Загальний обсяг годин	120		
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні		
	Семінарські		
	Практичні		
	60		
	Індивідуальні		
	15		
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	45		
Вид підсумкового контролю	залік / іспит		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів здатностей:

- володіння дієвим співом;
- набуття вокально-виконавських навичок;
- виховання музично-естетичних смаків.

Завдання – формування у здобувачів загальних та спеціальних музичних компетентностей, що передбачені освітньою програмою «Акторське мистецтво театру і кіно» для дисципліни «Музичне виховання та сценічний спів» у відповідності до програмних результатів навчання.

Передумови для вивчення відсутні

Очікувані результати навчання за дисципліною:

- вміти вибудовувати евфонічну партитуру відповідно до творчого задуму, володіти дикцією, гучністю, об'ємом, логікою сценічної мови. Фахово працювати з текстовим робочим матеріалом (епосом, лірикою, драмою), підтекстом та образно-лексичним мисленням.
- знати основні закони сценічного руху, методично точно виконувати основні елементи класичного, бального й народного танців та емоційно, художньо-виразно відтворювати танцювальні партитури в контексті сценічного образу.
- володіти вокально-технічними навичками різних манер співу, поєднувати технічну складову співу з акторським проходженням музичного твору у заданих художніх рішеннях, обставинах, стилях та жанрах.
- знати ази музичної грамоти, мати базові навички читання нот та гри на музичних інструментах.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення – фортепіано, нотна бібліотека, робоча програма, література, музичне обладнання.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

- ПР01. Володіти виконавськими вміннями й навичками професії, елементами внутрішньої і зовнішньої техніки актора драматичного театру і кіно. Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби для відтворення власного креативного задуму.
- ПР02. Мати теоретичні та практичні знання у сфері перформативного мистецтва. Вміти відтворювати в художніх сценічних образах власне мистецьке бачення, а також вміти створювати сценічний образ у співавторстві з режисером, акторським партнером, творчою командою.
- ПР05. Вміти вибудовувати еффонічну партитуру відповідно до творчого задуму, володіти дикцією, гучністю, об'ємом, логікою сценічної мови. Фахово працювати з текстовим робочим матеріалом.
- ПР07. Володіти вокально-технічними навичками, поєднувати технічну складову співу з акторським виконанням музичного твору у заданих художніх рішеннях, обставинах, стилях та жанрах.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3 курс / 5 семестр:														
<u>Тема 1.</u> Різноманітні вокальні техніки і прийоми	18			15		3								
<u>Тема 2.</u> Інтерпретація твору, сценічне виконання	42			15		4.5	22.5							
Разом	60			30		7.5	22.5							
3 курс / 6 семестр:														
<u>Тема 3.</u> Емоційність і виконавська логіка художнього образу твору	18			15		3								
<u>Тема 4.</u> Робота з дуетами, тріо, квартетами, квінтетами, секстетами	42			15		4.5	22.5							
Разом	60			30		7.5	22.5							
Усього	120			60		15	45							

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Різноманітні вокальні техніки і прийоми

Основні поняття/ключові слова: легато, стакато, портаменто, трель, глісандо, дихання, атака звуку, резонанс.

Стислий зміст: Різноманітні вокальні техніки та прийоми включають роботу з легато, стакато, портаменто, треллю та іншими прийомами, які допомагають створити різні музичні ефекти. Вокаліст повинен володіти дихальною технікою, контролювати атаку звуку та використовувати резонатори для досягнення бажаного тембру й динаміки.

Форми проведення занять. Практичні заняття.

Рекомендована література:

1. Г. Паламар, "Основи вокальної техніки". – Львів: Сполом, 2014.

2. П. Муравський, "Вокально-технічні вправи для співаків". – Київ: НМАУ, 2013.

Тема 2. Інтерпретація твору, сценічне виконання

Основні поняття/ключові слова: інтерпретація, художня задумка, емоційна виразність, сценічна присутність, образ, стилістика, драматургія.

Стислий зміст: Інтерпретація музичного твору – це процес творчого осмислення й передачі змісту та емоцій через вокальне виконання. Сценічне виконання вимагає від виконавця відчуття драматургії, стилю і образу твору, а також здатності передати задум композитора з використанням акторської виразності та вокальної техніки.

Форми проведення занять. Практичні заняття.

Рекомендована література:

1. І. Гончаренко, "Вокальна майстерність: методологія та практика". – Київ: Академвидав, 2011.
2. О. Боровик, "Мистецтво інтерпретації вокальних творів". – Львів: Сполом, 2016. **Тема 3. Емоційність і виконавська логіка художнього образу твору** **Основні поняття/ключові слова:** емоційність, логіка виконання, художній

образ, драматургія, сценічна інтерпретація, стиль, вокально-акторська виразність.

Стислий зміст: Емоційність і логіка виконання мають вирішальне значення для створення переконливого художнього образу. Співак повинен знаходити баланс між технічною досконалістю та емоційною насиченістю, дотримуючись логіки драматургічного розвитку твору. Це дозволяє передати глибину змісту та створити унікальний художній образ.

Форми проведення занять. Практичні заняття, самостійна робота студентів.

Рекомендована література:

1. О. Сластін, "Мистецтво вокалу". – Київ: Музична Україна, 2007.
2. Н. Поліщук, "Психофізіологія голосу: теорія і практика". – Київ: Альтерпрес, 2015.

Тема 4. Робота з дуетами, тріо, квартетами, квінтетами, секстетам

Основні поняття/ключові слова: ансамблева техніка, гармонія, злиття голосів, інтонація, колективна робота, вокальна координація, баланс.

Стислий зміст: Робота в ансамблях різного складу (дуети, тріо, квартети тощо) вимагає від виконавців здатності працювати в колективі, досягати гармонії та балансу звучання. Це включає розвиток слуху, інтонаційного контролю та координації для створення єдиного вокального образу, зберігаючи при цьому індивідуальні голосові якості.

Форми проведення занять. Практичні заняття, , самостійна робота студентів.

Рекомендована література:

1. Г. Паламар, "Основи вокальної техніки". – Львів: Сполом, 2014.
2. О. Гаврилюк, "Техніка вокального дихання". – Київ: Музична Україна, 2010.

5. Методи навчання

Демонстраційний метод: Викладач демонструє правильне виконання технік співу, після чого студенти повторюють. Це допомагає візуалізувати правильну постановку голосу та артикуляцію.

Метод слухового сприйняття: Студенти тренують вокальний слух через слухання професійних виконань, розбір звукових помилок, а також співають під наглядом викладача для корекції.

Практичні вправи та розспівки: Регулярні вокальні вправи для розвитку дихання, артикуляції, інтонації та зміцнення голосових зв'язок. Розспівки допомагають підготувати голосовий апарат до складніших завдань.

Метод моделювання: Студенти опрацьовують конкретні ролі, що дозволяє моделювати різні вокальні стилі й емоційні стани, використовуючи голос як інструмент драматургії.

Метод самоконтролю: Використовується для розвитку здатності контролювати власний голос через запис свого співу та аналіз виконання.

Інтерактивний метод: Створення умов для обговорення технічних аспектів вокалу в групах, що дозволяє студентам обмінюватися досвідом і коригувати помилки. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
	<u>3 курс / 5 семестр:</u>		
2	Оберіть музичний твір, створіть власну інтерпретацію та виконайте його на сцені або перед камерою. Запишіть своє виконання.	Усна	20
	<u>3 курс / 6 семестр:</u>		
4	Підготуйте і виконайте дует або ансамбль із кількома вокалістами. Запишіть ваше виконання та проаналізуйте баланс голосів, гармонію та інтеграцію кожного голосу в загальне звучання.	Усна	20

Критерії оцінювання самостійної роботи:

*критерії застосовуються для оцінювання кожної теми програми окремо

Критерії оцінювання	Кількість балів
Технічна точність. 0-2 бали: Виконання вокальних технік (інтонація, артикуляція, дихання) на належному рівні, контроль за звуком у різних регістрах. Висока точність та коректність застосування видів атаки звуку.	2
Інтонаційна точність. 0-2 бали: Студент демонструє здатність коригувати помилки, точно інтонувати та контролювати звук. Здатність самостійно аналізувати якість свого співу.	2
Креативність і художня виразність. 0-3 бали: Використання вокальних технік для художньої інтерпретації творів. Здатність передати емоційний зміст через темброві та динамічні зміни. Оригінальність у виконанні.	3
Творчий підхід до виконання. 0-3 бали: Студент застосовує нестандартні рішення у виконанні завдань, використовує додаткові матеріали або інструменти для досягнення кращих результатів. Готовий експериментувати та самостійно шукати нові підходи.	3
Максимальна кількість балів за тему	20
Максимальна кількість балів за семестр	20

(Критерії оцінювання виконання завдань для самостійної роботи реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах).

6. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль: перевірка засвоєння матеріалу, прогресу формування вмінь, навичок та компетенцій під час аудиторних занять

Критерії оцінювання при поточному контролі:

5 семестр

Критерії оцінювання	Кількість балів
Технічна точність. 0-10 балів: Виконання вокальних технік (інтонація, артикуляція, дихання) на належному рівні, контроль за звуком у різних регістрах. Висока точність та коректність застосування видів атаки звуку.	10
Інтонаційна точність. 0-10 балів: Студент демонструє здатність коригувати помилки, точно інтонувати та контролювати звук. Здатність самостійно аналізувати якість свого співу.	10
Креативність і художня виразність. 0-10 балів: Використання вокальних технік для художньої інтерпретації творів. Здатність передати емоційний зміст через темброві та динамічні зміни. Оригінальність у виконанні.	10
Творчий підхід до виконання. 0-10 балів: Студент застосовує нестандартні рішення у виконанні завдань, використовує додаткові матеріали або інструменти для досягнення кращих результатів. Готовий експериментувати та самостійно шукати нові підходи.	10
Максимальна кількість балів за семестр	40

6 семестр

Критерії оцінювання	Кількість балів
Технічна точність. 0-15 балів: Виконання вокальних технік (інтонація, артикуляція, дихання) на належному рівні, контроль за звуком у різних регістрах. Висока точність та коректність застосування видів атаки звуку.	10
Інтонаційна точність. 0-15 балів: Студент демонструє здатність коригувати помилки, точно інтонувати та контролювати звук. Здатність самостійно аналізувати якість свого співу.	10
Креативність і художня виразність. 0-15 балів: Використання вокальних технік для художньої інтерпретації творів. Здатність передати емоційний зміст через темброві та динамічні зміни. Оригінальність у виконанні.	10
Творчий підхід до виконання. 0-15 балів: Студент застосовує нестандартні рішення у виконанні завдань, використовує додаткові матеріали або інструменти для досягнення кращих результатів. Готовий експериментувати та самостійно шукати нові підходи.	10
Максимальна кількість балів за семестр	40

Підсумковий (семестровий) контроль: залік, іспит. Передбачається публічне виконання двох творів сольо або в ансамблі.

Критерії оцінювання при підсумковому контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Технічна точність. 0-10 балів: Виконання вокальних технік (інтонація, артикуляція, дихання) на належному рівні, контроль за звуком у різних регістрах. Висока точність та коректність застосування видів атаки звуку.	10
Інтонаційна точність. 0-10 балів: Студент демонструє здатність коригувати помилки, точно інтонувати та контролювати звук. Здатність самостійно аналізувати якість свого співу.	10
Креативність і художня виразність. 0-10 балів: Використання вокальних технік для художньої інтерпретації творів. Здатність передати емоційний зміст через темброві та динамічні зміни. Оригінальність у виконанні.	10
Творчий підхід до виконання. 0-10 балів: Студент застосовує нестандартні рішення у виконанні завдань, використовує додаткові матеріали або інструменти для досягнення кращих результатів. Готовий експериментувати та самостійно шукати нові підходи.	10
Максимальна кількість балів	40

7. Розподіл балів, які отримують студенти

3 курс / 5 семестр:

За результатами поточного контролю та самостійна роботи			Сума балів
Т 1	Т 2	Залік	
30	30	40	100

3 курс / 6 семестр:

За результатами поточного контролю та самостійна роботи			Сума балів
Т 3	Т 4	Екзамен	
30	30	40	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)

60 – 63	Е	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

8. Рекомендована література

1. Бондаренко О. "Вокальний слух і його розвиток". – Київ: НМАУ, 2018.
2. Боровик М. "Вокальні вправи для початківців". – Київ: НМАУ, 2013.
3. Боровик О. "Мистецтво інтерпретації вокальних творів". – Львів: Сполом, 2016.
4. Гаврилюк О. "Техніка вокального дихання". – Київ: Музична Україна, 2010.
5. Гошовський Р. "Вокальний тренінг: теорія і практика". – Київ: Музична Україна, 2010.
6. Гончаренко І. "Вокальна майстерність: методологія та практика". – Київ: Академвидав, 2011.
7. Єршов І. "Основи вокальної техніки: атака звуку". – Львів: ПП "Компанія Віват", 2017.
8. Кондратюк Л. "Мистецтво вокалу: теорія та практика". – Київ: Музична Україна, 2009.
9. Колесніченко Г. "Техніка співу: навчальний посібник". – Львів: Видавництво ЛНМА, 2012.
10. Кравець Г. "Методика вокального навчання для початківців". – Львів: ЛНМА, 2015.
11. Муравський П. "Вокально-технічні вправи для співаків". – Київ: НМАУ, 2013.
12. Олексенко І. "Дихальні вправи для співаків". – Львів: Ліра-К, 2016.
13. Паламар Г. "Основи вокальної техніки". – Львів: Сполом, 2014.
14. Паламаренко І. "Анатомія вокалу". – Київ: Музична Україна, 2018.
15. Паламаренко І. "Школа вокалу: перші кроки". – Київ: АртЕк, 2017.
16. Поліщук Н. "Практичний курс вокальних вправ". – Львів: Сполом, 2016.
17. Поліщук Н. "Психофізіологія голосу: теорія і практика". – Київ: Альтерпрес, 2015.
18. Сироватка Л. "Розвиток музичного слуху у вокалістів". – Київ: Музична Україна, 2012.
19. Сластін О. "Вокальні вправи та їх значення". – Київ: Музична Україна, 2011.
20. Сластін О. "Мистецтво вокалу". – Київ: Музична Україна, 2007.
21. Смолякова Г. "Вокальне мистецтво: педагогічні основи". – Київ: Видавництво "Освіта", 2009.
22. Тютюнник Г. "Основи вокальної педагогіки". – Київ: АртЕк, 2005.
23. Тютюнник Г. "Фізіологія голосу у вокалі". – Київ: НМАУ, 2013.
24. Іванова В. "Теорія і практика вокального мистецтва". – Київ: Ліра-К, 2014.

9. Інформаційні ресурси

1. **Ноти України**
<https://noty.com.ua/>
Український сайт з нотами для різних інструментів та вокалу, зокрема для хорових колективів.
2. **Notatky.com.ua**
<https://notatky.com.ua/>
Платформа, яка надає доступ до нот українських пісень та творів.
3. **Museshore Україна**
<https://museshore.com/user/14896356>
Спільнота українських композиторів та музикантів на міжнародній платформі Museshore, яка пропонує ноти для різних виконавців.
4. **IMSLP (International Music Score Library Project)**
<https://imslp.org/>
Одна з найбільших музичних бібліотек у світі, яка пропонує безкоштовний доступ до нот класичної музики, включаючи вокальні твори.
5. **8notes**
<https://www.8notes.com/>
Сайт з нотами для різних інструментів та вокалу, включаючи пісні різних жанрів та рівнів складності.
6. **Museshore**
<https://museshore.com/>
Міжнародна платформа для пошуку та публікації нот, з великим розділом для вокалістів. Можна знайти як класичні, так і сучасні композиції.
7. **ChoralWiki (Choral Public Domain Library)**
<http://www.cpdl.org/>
Бібліотека хорових творів, де можна знайти нотні партитури для різних типів хорів та вокальних ансамблів.
8. **Sheet Music Plus**
<https://www.sheetmusicplus.com/>
Міжнародний ресурс для купівлі нотних матеріалів. Містить великий вибір вокальних творів різних жанрів і стилів.